

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 3Csp/251/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8817207270
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 02. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Vaľuš
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2019:8817207270.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudcom JUDr. Milanom Vaľušom v právnej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., Hodžova 11, 010 11 Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanému: A. U.Á., H.. XX.XX.XXXX, C. R. XXX/XX, XXX XX K. S., o zaplatenie 1.654,73 eur s prísl., t a k t o

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi 1.654,73,- eur, úrok vo výške 72,94,- eur, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatenej istiny 1.654,73,- eur od 15.07.2017 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatených úrokov 72,94,- eur od 15.07.2017 do zaplatenia, ako aj úroky z omeškania 0,75,- eur, a to všetko v mesačných splátkach po 40,- eur mesačne, ktoré splátky sú splatné vždy do 25. dňa toho ktorého mesiaca na adrese žalobcu pod následkami straty výhody splátok, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku až do zaplatenia.

II. Súd žalobu žalobcu čo do zvyšku z a m i e t a .

III. Žalobcovi sa p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu, ktoré trovy je p o v i n n ý zaplatiť žalovaný a o ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa podanou žalobou domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 1.654,73 eur, úroku v sume 72,94 eur, úrokov z omeškania vo výške 0,78 eur, úroku vo výške 12,9% ročne z nezaplatenej istiny vo výške 1.654,73 eur od 15.07.2017 do zaplatenia, úroku z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatenej istiny 1.654,73 eur od 15.07.2017 do zaplatenia a úroku z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatenej istiny 72,94 eur od 15.07.2017 do zaplatenia a náhrady trov konania.

2. Svoju žalobu odôvodnil tým, že dňa XX.XX.XXXX uzatvoril žalobca so žalovaným úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému peňažné prostriedky vo výške 2.000 eur. Po vyčerpaní poskytnutého úveru žalovaný porušil svoje zmluvné povinnosti, a preto žalobca na základe výzvy na predčasné splatenie úveru rozhodol o predčasnej splatnosti úveru dňa 14.07.2017, a to po zaslaní upozornenia na omeškanie a možnosť predčasného zosplatenia Druhou upomienkou / Opakovaným upozornením zo dňa 11.05.2017. Pohľadávka žalobcu voči žalovanému ku dňu predčasného zosplatenia (dňa 14.07.2017) predstavovala sumu 1.788,45 eur a pozostávala z istiny poskytnutého úveru vo výške 1.654,73 eur, úrokov 72,94 eur (predstavujú dohodnutý úrok v zmysle zmluvy, ktorý bol žalovaný povinný splatiť v rámci anuitných splátok poskytnutého úveru do predčasného zosplatenia (Úroková sadzba vo výške 12,90% ročne vyplýva zo zmluvy), úrokov z omeškania 0,78 eur (každá omeškaná dlžná splátka je odo dňa nasledujúceho po jej splatnosti úročená aj úrokom z omeškania vo výške 5% ročne. Úrok z omeškania bol dohodnutý v zmluve v zmysle § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka, a to v článku Následky porušenia zmluvných povinností: „Ak klient neuhradí

úver v lehote splatnosti úveru, je povinný uhradiť z nesplatennej časti úveru popri úroku z poskytnutých peňažných prostriedkov aj úrok z omeškania, a to až do jej zaplatenia“.), poplatkov 60 eur za upomienky (15 eur za každú) a výzvu na predčasné splatenie úveru (30 eur) v zmysle Sadzobníka poplatkov, ktoré si žalobca od žalovaného v súdnom konaní neuplatňuje a poplatkov za poistenie schopnosti splácať úver 0,00 eur, ktoré sú účtované na farchu úverového účtu a ich výška vyplýva priamo zo zmluvy bod 1.2. Žalovaný po zosplatení úveru do dňa podania žaloby nerealizoval nijaké úhrady. V ďalšom poukázal na rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 31.01.2017, sp.zn. 11Co/12/2017, vydaný vo veci vedenej na Okresnom súde v Ružomberku pod č. k. 5C/26/2016.

3. Žalobca k žalobe doložil Zmluvu a Všeobecné obchodné podmienky Prima banka Slovensko, a.s., Obchodné podmienky pre úvery občanom, Sadzobník poplatkov, Druhú upomienku / Opakované upozornenie, Výzvu na predčasne splatenie úveru, Stav omeškaných splátok na úvere.

4. Žalobca a žalovaný ako klient uzavreli dňa XX.XX.XXXX úverovú zmluvu podľa § 497 a nasl. zák. č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka, na základe ktorej banka poskytne klientovi peňažné prostriedky za podmienok uvedených v úverovej zmluve a vo Všeobecných obchodných podmienkach - Prima banka Slovensko, a.s. (ďalej aj „VOP“), ktoré tvoria jej neoddeliteľnú súčasť.

5. V zmysle úverovej zmluvy bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 2.000 eur, ktorý sa žalovaný zaviazal splatiť v 120 anuitných splátkach vo výške 29,95 eur, pri fixnej úrokovej sadzbe do splatnosti 12,9 % ročne a RPMN vo výške 15,40 %. Termín splatnosti prvej splátky bol dohodnutý na deň 12.05.2014 a splatnosť úveru na deň 11.04.2024. V rámci základných podmienok bol dohodnutý aj poplatok za poistenie schopnosti splácať úver vo výške 0,73 eur mesačne.

6. V zmysle čl. 3 bod 3.1 zmluvy, klient sa zaväzuje riadne a včas plniť si všetky svoje záväzky vyplývajúce z Úverovej zmluvy, riadne a včas splácať úver, platiť banke poplatky súvisiace s úverom uvedené v Úverovej zmluve, VOP a Sadzobníku poplatkov.

7. Klient ďalej vyhlasuje, že bol informovaný o úrokovej sadzbe, poplatkoch a nákladoch súvisiacich s úverom podľa § 37 ods. 2 Zákona o bankách, prevzal a oboznámil sa pred uzatvorením zmluvy o úvere s jej súčasťami a to formulárom so štandardnými európskymi informáciami o spotrebiteľskom úvere, OP, VOP a Sadzobníkom, prevzal a oboznámil sa pred uzatvorením zmluvy o úvere s Poistnou zmluvou, Všeobecnými poistnými podmienkami pre poistenie schopnosti splácať úver (ďalej aj ako „VPP“) a že spĺňa podmienky poistenia schopnosti splácať úver podľa poistnej zmluvy, VPP, OP a prístupuje týmto k poistnej zmluve uzatvorenej medzi bankou a poisťovňou a súhlasí s poistením v rozsahu súboru uvedeného v bode 1.2 zmluvy o úvere.

8. Druhou upomienkou zo dňa 11.05.2017 žalobca žalovanému oznámil, že ho naposledy vyzýva k zaplateniu omeškaných splátok úveru poskytnutého na základe Úverovej zmluvy podpísanej dňa XX.XX.XXXX s tým, že výška omeškaných splátok predstavuje 45,07 eur. Zároveň ho upozornil, že v zmysle Sadzobníka poplatkov Prima banka Slovensko, a.s. je táto upomienka spoplatnená sumou 15 eur. Dlžnú sumu vo výške 60,07 eur ho vyzval uhradiť najneskôr do 16.05.2017.

9. Listom označeným ako Výzva na predčasné splatenie úveru zo dňa 14.07.2017 žalobca žalovanému oznámil, že došlo k predčasnej splatnosti celého úveru, nakoľko neplnil podmienky úverovej zmluvy podpísanej dňa XX.XX.XXXX a vyzval ho, aby jednorázovo uhradil banke celú zostávajúcu sumu úveru vo výške 1.788,45 eur najneskôr do 24.07.2017. Zároveň ho upozornil, že táto výzva je spoplatnená sumou 30 eur.

10. V zmysle úvodných ustanovení Všeobecných obchodných podmienok Prima banka Slovensko, a.s. účinných od 01.02.2014 (ďalej len „VOP“), tieto VOP upravujú podmienky výkonu bankových činností na zmluvnom základe tým, že vo všeobecnosti upravujú práva, povinnosti a podmienky zmluvného vzťahu medzi bankou a klientom ohľadne Bankových obchodov.

11. Podľa čl. 9 VOP, banka poskytuje spotrebiteľské a iné úvery klientom vo všeobecných segmentoch. Podmienkou poskytnutia úveru spotrebiteľovi nie je vedenie bežného účtu pre klienta bankou. Podmienky poskytovania úverov (iných ako povolené prečerpanie) upravujú osobitné obchodné podmienky pre úvery poskytované klientom v príslušnom segmente.

12. V zmysle čl. 10 bod 10.3.2 VOP, vznikom poistenia vzniká klientovi povinnosť platiť poplatok za poistenie schopnosti splácať úver splatný spolu s príslušnou splátkou úveru. Výška tohto poplatku je uvedená v sadzobníku poplatkov. Tento poplatok musí klient platiť za celé poistné obdobie bez ohľadu na to, kedy došlo k zániku poistenia. Klient nemusí platiť osobitné poistné. Poistné je zahrnuté v poplatku za poistenie schopnosti splácať úver.

13. Banka účtuje klientom odplatu za poskytnuté služby formou poplatkov, provízií, iných odmien a tiež požaduje úhradu nákladov vynaložených pri poskytovaní služieb podľa sadzobníka poplatkov platného v deň zúčtovania príslušnej platby. Odplatu a úhradu nákladov banka zúčtuje na ľarchu ktoréhokoľvek bežného účtu klienta prednostne pred ostatnými platbami, a to aj vtedy, ak sa tým bežný účet dostane do nepovoleného prečerpania (čl. 12 VOP).

14. V zmysle čl. 25. bod 25.2, 25. 5 VOP, tieto VOP upravujú podmienky výkonu bankových činností na zmluvnom základe. Tieto VOP sú súčasťou zmlúv o bankových obchodoch uzatvorených medzi bankou a klientom, ktoré sa odvolávajú na VOP prostredníctvom odkazu. Ustanovenie týchto VOP sú záväzné pre klienta aj banku až do úplného vysporiadania vzájomných vzťahov medzi bankou a klientom, a to aj v prípade zániku príslušnej zmluvy, na základe ktorej bol právny vzťah medzi bankou a klientom založený.

15. Podľa Sadzobníka poplatkov - I. časť, poplatok za upomienku predstavuje sumu 15 eur a poplatok za výzvu sumu 30 eur.

16. Žalobca v písomnom vyjadrení doručenom súdu dňa 31.08.2018 uviedol, že žalovanému bol dňa XX.XX.XXXX poskytnutý úver vo výške 2.000 eur, z ktorého časť finančných prostriedkov vo výške 100 eur použil na úhradu poplatku za poskytnutie úveru započítaním na poskytnutý úver v deň jeho poskytnutia v zmysle čl. 3 bodu 3.5 Obchodných podmienok. Do predčasného zosplatnenia úveru boli započítané na istinu úhrady žalovaného spolu vo výške 345,27 eur. Celkové započítanie všetkých úhrad žalovaného na istinu predstavuje sumu vo výške 345,27 eur; na úroku z úveru boli započítané úhrady žalovaného vo výške 702,98 eur. Celkové započítanie všetkých úhrad žalovaného na úroky z úveru predstavuje sumu vo výške 702,98 eur. Do predčasného zosplatnenia úveru boli započítané na poistné úhrady žalovaného vo výške 16,06 eur. Celkové započítanie všetkých úhrad žalovaného na poistné predstavuje sumu vo výške 16,06 eur. Nakoľko bol úver predčasne zosplatnený dňa 14.07.2017, odo dňa nasledujúceho po zosplatnení, t. j. odo dňa 15.07.2017 žiada žalobca úrok.

17. Žalovaný na pojednávaniach uviedol, že spolu s manželkou majú tri maloleté deti, o ktoré sa musia postarať. Majú aj ďalšie pôžičky a dlhy, ktoré musia vyrovnať. Bývajú u jeho švagra v dome, kde musia tiež prispieť na jeho prevádzku, elektrina, voda, plyn a v súčasnej dobe je situácia taká, že naraz dlh nie je schopný vyrovnať, preto požiadal, aby mu súd povolil zaplatiť dlh na splátky. Keď uvažuje na celou situáciou, s manželkou by mohol splácať na splátky po 40,- eur mesačne. Vzhľadom k tejto žiadosti o zapltenie dlhu na splátky doložil aj rodný list maloletej, ktorá študuje na K. X. Š. N. Z. a dochádza denne, musia jej jednak zabezpečiť nejaké pomôcky do školy, stravu, prípadne dať nejaké peniaze na cestovné. Ďalšia maloletá je žiačkou T. Š. N. K. S., s ktorou majú tiež výdavky v súvislosti so zabezpečením potrieb do školy. Ďalšia maloletá sa učí na K. X. Š. N. R., kde dochádza a kde tiež majú výdavky so zabezpečením jej stravovania a ďalších životných potrieb súvisiacich so školou. Súdu zároveň predložil inkasný lístok s tým, že platia inkaso v súvislosti s poplatkami, ktoré musia zaplatiť za užívanie domu, kde bývajú, platia 267,09 eur, o čom predložil súdu platobný doklad SIPO. Ďalej predložil súdu ďalší doklad o platení poplatkov za televíziu a rozhlas vo výške 4,64 eur mesačne. Predložil tiež súdu aj výplatné pásky jeho manželky, z ktorých je zrejmé, že zarobí 555,- eur mesačne. Opätovne uvádza, že s manželkou majú aj ďalšie pôžičky, ktoré musia splácať a ktoré si zobrali na prekrytie toho, aby mohli ako rodina nejakto existovať. Preto viac, ako 40 eur mesačne, nie je schopný platiť.

18. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

19. V zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

20. Z § 52 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka vyplýva, že spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

21. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 3, ods. 4 Občianskeho zákonníka).

22. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

23. Podľa § 53 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

24. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

25. Podľa § 53 ods. 11 Občianskeho zákonníka, neprijateľnosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená, a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí.

26. Podľa § 1 ods. 2 zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení neskorších predpisov, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona nemožno poskytnúť finančnými prostriedkami v hotovosti.

27. Podľa § 2 písm. a), b) zákona o spotrebiteľských úveroch sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania a veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

28. Podľa § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka ak je dlžník v omeškaní so splnením peňažného záväzku alebo jeho časti, vzniká veriteľovi, ktorý si splnil svoje zákonné a zmluvné povinnosti, právo požadovať z nezaplatenej sumy úroky z omeškania vo výške dohodnutej v zmluve, a to bez potreby osobitného upozornenia.

29. Z ustanovení § 517 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka vyplýva, že dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis. Týmto vykonávacím predpisom je nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z. z.

30. Podľa § 10c uvedeného nariadenia, ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

31. V zmysle § 3 nariadenia v znení účinnom po 31.01.2013 výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

32. Vykonaným dokazovaním súd zistil, že medzi žalobcom a žalovaným bola uzavretá úverová zmluva, predmetom ktorej bolo poskytnutie peňažných prostriedkov žalovanému, ktorý sa ho zaviazal vrátiť za stanovených podmienok. Keďže si túto svoju povinnosť neplnil, žalobca listom zo dňa 14.07.2017 vyhlásil predčasnú splatnosť celého úveru a žiadal žalovaného, aby dlžnú sumu uhradil najneskôr do 24.07.2017.

33. Nepochybne zmluva uzavretá medzi účastníkmi je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

34. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

35. Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení.

36. Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

37. Na uvedený právny vzťah je tiež potrebné aplikovať zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa účinný v čase uzavretia úverovej zmluvy a vychádzať pritom z ustanovenia § 3 ods. 3, v zmysle ktorého každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách podľa § 52 až 54 Občianskeho zákonníka.

38. V ďalšom sa súd zaoberal jednotlivými nárokmi tvoriacimi žalovanú sumu.

39. Prvou žalobcom uplatňovanou sumou je nárok na zaplatenie nezaplatenej istiny vo výške 1.654,73 eur. Je nepochybne, že žalobca poskytol žalovanému úver v sume 2.000 eur, pričom žalovaný si neplnil svoje povinnosti splácať úver pravidelnými mesačnými splátkami riadne a včas a preto žalobca listom zo dňa 14.07.2017 oznámil žalovanému predčasné splatenie úveru. Z prehľadu splácania vyplýva, že

žalovaný na úver uhradil celkovo sumu 1.064,31 eur s tým, že žalobca sumu 345,27 eur započítal na istinu, sumu 702,98 eur započítal na úrok a sumu 16,06 eur na úhrady poisťného. Žalovanými nárokmi sa súd bude zaoberať nižšie.

40. Nárokom uplatneným žalobcom bol nárok na vyčíslený úrok vo výške 72,94 eur s tým, že žalobca si zároveň uplatňoval úrok vo výške 12,9% ročne z nezaplatenej istiny od 15.07.2017 do zaplatenia.

41. Súd sa zaoberal výškou dohodnutého úroku z úveru, ktorý bol v úverovej zmluve dojednaný vo výške 12,90% ročne. Úroková miera podobného úveru v bankách v čase poskytnutia úveru (apríl 2014) činila úrok 12,62 % p.a. Z toho je zrejmé, že dohodnutý ročný úrok z úveru medzi účastníkmi v danom prípade značne neprevyšuje mieru úrokov poskytovaných v tomto období bankami. Vzhľadom na vyššie uvedené závery súd považoval dohodu o výške úrokov za primeranú a v súlade s dobrými mravmi.

42. Je nesporné, že úverový vzťah spočíva v poskytnutí peňažných prostriedkov a do vrátenia poskytnutých prostriedkov má dlžník platiť úroky. Účastníci úveru pritom nemusia dohodnúť čas, na ktorý sa úver poskytuje. V takom prípade vzniká právo na úroky až do vrátenia poskytnutých peňažných prostriedkov. Pokiaľ si však účastníci úveru dohodnú úverové obdobie a dlžník poskytnuté peňažné prostriedky do dohodnutej doby nevráti, prichádzajú do úvahy za obdobie po splatnosti úveru úroky z omeškania. Ide pritom o odlišný inštitút oproti odplatným úrokom a ten má sankčnú povahu. Keďže žalobca pristúpil k predčasnej splatnosti úveru, od tejto doby žalobca nemá nárok na úrok z úveru, ktorého platenie bolo dojednané.

43. Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 4Obo/143/1998, dohodnuté úroky z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti dlhu, resp. jeho splátok. Od splatnosti je dlžník v omeškaní a musí platiť úroky z omeškania.

44. Takýto záver Najvyššieho súdu Slovenskej republiky je logický a je potrebné s ním súhlasiť, pretože v opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťaženiu, a to jednak v podobe úrokov z úveru, ako aj úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahu medzi účastníkmi konania.

45. V danej právnej veci žalobca pristúpil k zosplateniu celého úveru ku dňu 14.07.2017, teda týmto dňom sa stal splatný celý úver, zo strany žalobcu došlo k určeniu lehoty predčasnej konečnej splatnosti a súd dospel k záveru, že žalobcovi vznikol nárok na úroky z úveru iba do dňa 14.07.2017, potom už nastupuje režim platenia úrokov z omeškania. Obdobný názor je vyslovený aj v rozhodnutí Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 29.10.2014 sp.zn. 5Co/223/2014, Krajského súdu v Prešove sp.zn. 3Co/85/2013 zo dňa 25.10.2013, Krajského súdu v Prešove sp.zn. 4Co/83/2013.

46. Tunajší súd zastáva právny názor aj Krajského súdu 20Co/118/2018 zo dňa 31.01.2019, ktorý uviedol v bode 7, že „predčasné zosplatenie úveru predstavuje vo svojej povahe jednostranný sankčný právny inštitút, ktorý umožňuje veriteľovi zmenou požadovať jednorazové, okamžité vrátenie celej úverovej istiny. Teda podstatný rozdiel stavu výhody splátok a stavu jednorazového zosplatenia úveru spočíva v tom, že veriteľ nemá nárok a spotrebiteľ nemá povinnosť vrátiť celú požičanú sumu“. Ďalej v bode 8 uvádza, že ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom.

47. Vzhľadom na uvedené súd má za to, že žalobcovi vznikol nárok na zaplatenie vyčísleného úroku z úveru, ktorý vznikol z neuhradených splátok do splatnosti úveru vo výške 72,94 eur a vo zvyšnej časti úrok vo výške 12,90% ročne z nezaplatenej istiny od 15.07.2017 do zaplatenia zamietol.

48. Na základe vyššie uvedeného, má súd za to, že žalobca poskytol žalovanému úver vo výške 2.000,- eur. Žalovaný uhradil 1.064,31 eur, z toho 345,27 eur na istinu a 702,98 eur na úrok, na poistenie 16,06 eur. Na istinu mu teda ostáva uhradiť ešte 1.654,73 eur (2.000 - 345,27 eur).

49. Žalovaný sa s plnením svojho peňažného záväzku dostal do omeškania, preto ho súd zaviazal zaplatiť aj vyčíslený úrok z omeškania, ktorý bol vyčíslený z neuhradených splátok ku dňu predčasnej splatnosti úveru vo výške 0,78 eur a úrok z omeškania v súlade s príslušnými ustanoveniami

Občianskeho zákonníka v spojení s nariadením vlády, a to vo výške 5 % ročne z istiny a úrokov odo dňa nasledujúceho po dni splatnosti t.j. odo dňa 15.07.2017 do zaplatenia. V zmysle § 3 nariadenia v znení účinnom po 31.1.2013 má žalobca nárok na výšku úrokov z omeškania o päť percentuálnych bodov vyššiu ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Žalobca si žiadal priznať úrok z omeškania vo výške 5 %, teda v súlade so zákonom. Zároveň podľa § 232 ods. 3 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého lehota na plnenie je tri dni a plyní od právoplatnosti rozsudku, súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu, súd vzhľadom na pomery žalovaného povolil mu splácať dlh v splátkach pod následkom straty výhody splátok.

50. Podľa § 232 ods. 3 a ods. 4 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) lehota na plnenie je tri dni a plyní od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu. Ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradiť ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

51. Bezprostredne vo výroku rozhodnutia je súd oprávnený určiť, že peňažné plnenie bude vykonané v splátkach. Vzhľadom na zlú finančnú a sociálnu situáciu žalovaného, ktorý dostatočne preukázal svoje majetkové pomery a vzhľadom k tomu, že sa stará o tri maloleté deti, z ktorých dve cestujú za vzdelaním do iných miest, a taktiež má aj iné úvery a pôžičky, ktoré musí splácať, súd mu povolil zaplatiť dlh voči žalobcovi v splátkach a vo výške takej, ako určil sám žalovaný. Vzhľadom na situáciu žalovaného, súd vyhovel jej žiadosti a umožnil jej zaplatiť dlh v splátkach vo výške predstavujúcej jej možnosti a schopnosti.

52. V zmysle § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

53. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

54. Žalobca mal v konaní úspech v časti o zaplatenie sumy 1.654,73 eur, v časti úrokov z úveru vo výške 72,94 eur, v časti vyčísleného úroku z omeškania vo výške 0,75 eur a v časti úrokov z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 1.654,73 eur a zo sumy 72,94 eur od 15.07.2017 do zaplatenia a neúspech len v nepatrnej časti, a to v časti riadnych úrokov vo výške 12,90% ročne zo sumy 1.654,73 eur od 15.07.2017 do zaplatenia, čo súd pokladá za nepatrný neúspech. Súd je toho názoru, že žalobcovi tak patrí nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

55. Podľa § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

56. Vzhľadom na vyššie uvedené súd rozhodol tak, ako je uvedené výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.